

Atskaite par dalību COPA-COGECA un EK darba grupā "Lauku attīstība" 20.05.2016

Darba kārtībā:

- Darba grupas vadītāja un Sekretariāta informācija par notikušajiem pasākumiem;
- Diskusijas par KLP īstenošanu (1.pīlāra īstenošana, COPA-COGECA darba grupas par KLP rezultāti, Lauku attīstības programmu īstenošana);
- Lauku attīstības programmu grozījumi dalībvalstīs;
- Esošā situācija darba grupā "Riska pārvaldība";
- Diskusijas par vienkāršošanu ES līmenī un par augsta līmeņa darba grupu uzraudzības vienkāršošanai Eiropas struktūrfondu un investīciju fondu saņēmējiem (EFSI);
- Informācija par vienkāršošanu no COPA-COGECA darba grupas;
- ES lauksaimniecības ekonomiskā analīze, DG AGRI pārstāvis;
- Lauksaimnieku un kooperatīvu projektu finansēšanas iespējas - Eiropas investīciju plāns - EFSI projektu atlase un apstiprināšana;
- Lauku tīkla aktivitātes - Informācija par Koordinācijas grupas, Inovācijas un „Leader” apakšgrupu darbību. Tematisko grupu Eiropas Lauku attīstības tīkla (ELAT) un Eiropas Investīciju partnerības (EIP Agri) paveiktais un ieplānotais. Diskusijas par nākamo Asamblejas sēdi.

Kopsavilkums:

EESC (Īrija) viedoklis par lauku attīstību no 2015. gada septembra. Balansēta apdzīvotība un ekonomiskā aktivitāte lauku teritorijās pārstāvis Tom Jones.

Secinājumi: ir priecīgi, ka ir atvēlēta nodokļu maksātāju nauda nākamajiem 6 gadiem lauku attīstībai, bet ir slikti, ka bija tik ilga kavēšanās ar programmu apstiprināšanu. Tas aizkavēja apmācību procesu, tāpat noteikti bija cilvēki, kas 2 gadus, kamēr nebija pieejamas programmas, pieņēma lēmumu pamest laukus.

Lauku teritorijām ir jāsaņem atbalsts no citiem fondiem. Iebilda pret to, ka naudas pārdale no viena fonda uz otru, jo tas var ietekmēt konkurētspēju. Atbalsta Leader pieeju. Visu noteikumu/likumu sabalansēšana nepieciešama, ES, nacionālā un reģionu līmenī.

DG punkts par Programmu papildināšana un izmaiņas.

Stratēģiskas izmaiņas (vairāk nekā 50%), atļautas 3 reizes programmas darbības laikā. 1 reizi gadā izmaiņas kas skar programmu gada naudas, līdzfinansējumu u.tml. EK 3 mēnešu laikā būtu jāakceptē izmaiņas. Ja ievieš papildinājumus programmas saistībā ar finanšu instrumentiem, to neskaitīs pie programmu grozījumiem.

Šobrīd jau ir 55 priekšlikumi izmaiņām, vairums (42) apstiprināti. Aktīvi dalībvalstis iesniedz izmaiņas, kas saistītas ar agrovides un klimata pasākumiem, galvenās izmaiņas - kolektīva ieviešana, jaunu pasākumu pievienošana. Tehnisku un rakstisku kļūdu labošana, maksājumu līmeņu korekcijas.

Jautājums/komentārs no LV pārstāves: "pārāk detalizētas programmas, rezultātā ir daudz kļūdas un korekcijas, UK dalībniekiem ir daudz tehniskas lietas jāsaskaņo un nav kapacitātes stratēģiskām diskusijām. Tāpat pēc sarunām ar kolēģiem var secināt, ka nav vienāda DG Agri atbildīgo personu par valstīm attieksme/pieeja visām dalībvalstīm."

Atbilde no DG Agri: Piekrīt, ka var gadīties atšķirības pasākumu ieviešanā, jo ir tik ļoti daudz un dažādas un ļoti detalizētas programmas. Ir dažādi komunikācijas līmeņi, katru menedžmenta komiteju pārrunā iepriekšējā mēneša aktivitātes, tas ļauj dzirdēt visu valstu pārstāvjiem, kas ir noticis un ko kura valsts ir izdarījusi saistībā ar programmu. Ir svarīgi, lai ir labi kontakti ar komisiju, pirms izmaiņas tiek oficiāli iesniegtas.

Interesu konfliktu jautājums UK dalībniekiem. Jāskata dalībvalstu līmenī. Jo tie kurus lēmums varētu ietekmēt tiek izslēgti no lēmumu pieņemšanas, bet tas nozīmē, ka labākie eksperti no

lēmumu pieņemšanas bieži vien tiek izslēgti. Parasti visas izmaiņas vienmēr ar viņiem pārrunā. MLA diezgan stabila situācija, pārsvarā vecās MLA programmas turpinās.

Lauku attīstības plānu prioritāšu izvēle. Prezentācija (Christiane Kirketerp de Viron)

Kopumā aktivitātes ir sagrupētas pa mērķiem, bet nav ņemts vērā tas, ka viena aktivitāte var dot devumu dažādu mērķu sasniegšanai. Mērķis enerģijas efektivitāte, bet, piemēram, modernizācija arī dos pozitīvu devumu enerģijas efektivitātei, bet tas nav ņemts vērā. 2017. gada analizē cerams, ka tas parādīsies. Mērķis izglītība un inovācijas. Ir paredzēts 3,9 mlj. apmācības reizes visā ES. 335 000 uzņēmumi saņems modernizācijas naudu, tas ir ap 2,8 % no visiem zemniekiem (komerciālas saimniecības ES ir 7%). 175 500 jaunie zemnieki saņems atbalstu no LAP, kas ir 1,5 % no visiem l/s sektora uzņēmumiem.

5-6. septembrī Cork (Īrija) konference par RD politiku (7.09 iespējams saorganizēt saimniecību un pārstrādes vizītes). Konferences mērķis ir jauna stratēģiska dokumenta izstrāde par lauku attīstības prioritātēm nākotnei. Diskusija, kas darbojas un kas nedarbojas esošajā politikā.

Birdlife prezentācija. LAP un biodaudzveidība. Ar prezentāciju var iepazīties Agriinfo. Tā parāda vides organizāciju skatījumu un pieeju Lauku attīstības programmas analīzei. Prezentācija sagatavota pamatojoties uz sākotnēji apstiprinātajām programmām, kuras šobrīd vairums jau ir mainītas. Ir norādīts, ka no budžeta, ekosistēmām kalpo 44%, no kā gandrīz puse MLA(ANC). 10,9 % izmantotā lauksaimniecības zeme ir Natura teritorijās. Organizācijas secinājums - vairāk nedot naudu ne par ko -bez mērķa.

KLP ir jābūt labāk izveidotam priekš bioloģiskās daudzveidības.

ANC nelikt agrovides mērķa sasniegšanai. Bioloģiskās daudzveidības mērķi ar RD programmām netiks sasniegti.

Copa - secinājumi labi, teicāt vairāk nedot naudu neparko, jo lauksaimniecība saņem naudu par servisu, ko dod sabiedrībai. Aizmirsāt izanalizēt/padomāt, kas ir zemnieku galvenais uzdevums, un tas nav bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, bet gan ēdiena ražošana. Ir daudzas lietas, kas zemniekiem ir jādara un ne tikai biodaudzveidība. Ir valstis, kurās ir daudz teritorijas ar vides un klimata aprobežojumiem un ja nebūtu atbalsta, cilvēki šīs teritorijas atstātu un tad bioloģiskā daudzveidība būtiski samazinātos.

WWF - daudz nauda tiek izmantota irigācijai un efektivitātes palielināšanai. Kādi ir kopējie rezultāti, vai reģioni tagad vairāk izmantos ūdeni, vai vienkārši efektīvāk?

EK komentārs. Kā nodefinēt, kas ir labi videi. Pārāk daudz fokusējas uz bioloģisko daudzveidību, bet aizmirst par citiem aspektiem, jo enerģijas efektivitāte arī ir videi svarīga!

2018. gadā būs komisijas atskaite par lauku attīstības ietekmi. Ir vajadzīgs laiks pirms var sākt analizēt!

Reģionālajā fondā arī ir atbalsts bioloģiskai daudzveidībai. Programmas ir attīstībā, tās nemitīgi mainās un mainīsies, tā ka analīze ir jāveic nepārtraukti.

Secinājumi un ieteikumi:

Latvijas pārstāvim (-jiem) doties uz konferenci Korkā, savlaicīgi sekojot līdzi informācijai par konferenci.

Svarīgs ir dialogs ar vides organizācijām, lai atrastu balansu starp dažādiem LAP mērķiem.

Eksperte

Maira Dzelzkalēja-Burmistre